

PV ZPKO
-X==X==X=

Vydávajú
Politickí väzni
Zväzu protikomunistického
odboja
Obchodná 52
811 06 Bratislava

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
PLATENÉ V HOTOVOSTI
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

ročník 23
január 2013
cena 0,60 EUR

1

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

V čísle

Arpád Tarnóczy	
Nesieme štafetu	
zakladateľov	2
Eva Hromjáková	
Ohýbali nás, ale neohli	3
Zasadala Republiková rada	
PV ZPKO	4-5
Fotoreportáž z Ružinovského	
cintorína	6-7
Ján Košiar	
Majme na pamäti	
cyrilo-metodské dedičstvo	8
Eva Laucká	
Daj Boh šťastia tejto zemi...	9
Náš rozhovor	
Alžbeta Bileková	10-11
Július Homola	
Náš zápas o kresťanské	
hodnoty	12
Július Homola	
Prosba k rodákovi	12
Kalendár výročí	13
Anton Semeš	
Nitrianske slovenské	
kráľovstvo	14

SVEDECTVO, mesačník

Politických väzňov

Zväzu protikomunistického odboja

Šéfredaktorka:

Ing. Eva Hromjáková

Redakčná rada:P. Bielik, Ing. E. Hromjáková, K. Krivoš,
E. Laucká, I. Mrva, P. Mulík, A. Malacký**Adresa redakcie:**

811 06 Bratislava, Obchodná 52

Telefón: 02/5263 8156**Fax:** 02/5296 4610Cena 1 výtlačku: **0,60 EUR**Celoročné predplatné: **7 EUR**

Predplatné pre zahraničných

abonentov: **45 USD**,

vrátane poštovného

Číslo účtu v Ľudovej banke:

4000128109/3100

Registračné č.:

508/91

EV: 3851/09**Tlač:** ART&PRESS s.r.o.

Nevyžiadané rukopisy nevraciam

Príspevky:

grosling1@stonline.sk

www.pv-zpko.com

ISSN 1338-404X

MATERIÁLY uverejnené v rubrikách „Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov. Nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie.

Naša organizácia nepotrebuje nijakých tútorov

Nesieme štafetu zakladateľov

Keď som bol v posledných rokoch skeptický a stále viac upadal do presvedčenia, že tejto spoločnosti už nezáleží na politických väzňoch komunistického režimu, tak začiatkom tohto roka som musel zmeniť názor. Predsa len naše úsilie o dôstojné zaradenie politických väzňov do

ľudí sa môže pestovať solidarita, taká vzácna a nesmierne užitočná vlastnosť, bez ktorej sa ľudská spoločnosť nemôže zdravo vyvíjať. Bez solidarity niet vzájomnej úcty, rastie egoizmus, ľudia sa od seba vzdávajú. To nie je spoločnosť, o akej sme snívajú, pre ktorú sme sa obetovali.

oficiálnych štruktúr spoločenského života dostalo nový rozmer. Zatiaľ si ce zostávame v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR, ale zmenou zákona sme dosiahli, že už nebudeme musieť každoročne žiadať finančné prostriedky na svoju činnosť. Po rokoch neistoty ba priam existenčného ohrozenia našej organizácie je to skvelá správa.

Všetci sme v poslednom období pocítili ako nás zasiahlo znížovanie príspevku na našu činnosť a tiež jeho oneskorené priznanie. Sme závislí od podpory štátu, lebo sme tou spoločenskou vrstvou, ktorá až do roku 1989 stála na okraji spoločnosti ako nežiadúca a takto bola aj ohodnocovaná. Nie sme bohatí na materiálne statky, preto bez podpory štátu by PV ZPKO nemohli existovať. A všetci si uvedomujeme, čo znamená, mať svoju organizáciu. Len v spoločenstve

lám pokoj, nemôžem sa zbaviť pocitu napätia v spoločnosti. Aj v našej organizácii. Mnohí z vás mi vyčítajú, že politických väzňov na verejnosti a najmä v médiách reprezentujú ľudia, ktorí nezdediajú naše hodnoty a nie sú našimi zástupcami. Hoci sme pred rokom zorganizovali tlačovú besedu, na ktorej sme zástupcom médií vysvetlili kto je kto, musím s ľútosťou konštatovať, že dodnes sa v prístupe k našej organizácii nič nemenilo. V médiách dostáva priestor výlučne novodobá KPVS a výlučne jej názory sú prezentované ako názory politických väzňov. Podráždilo vás, keď ste videli na oslavách 20. výročia vzniku Slovenskej republiky, organizovaných prezidentskou kanceláriou, ako politických väzňov zastupoval predseda, novodobej KPVS. Som presvedčený, že tak, ako odtrhnutie sa zanedbateľného percenta

Na titulnej strane: Miesto posledného odpočinku padlých vojakov

v prvej a druhej svetovej vojne, obetí Malej vojny v **Spíšskej Novej Vsi**, ale aj revolucionárov z roku 1848 bolo po zmene režimu v roku 1989 spustnuté a v žalostnom stave. Upútalo pozornosť správcu cintorína Viktora Bondarenka, ktorý sa rozhodol s tým niečo urobiť. Navrhol mestu rekonštrukciu s vytvorením ústredného pamätníka. Myšlienku projektovo stvárnil Ing. Ján Tkáč. Na podnet miestnej pobočky politických väzňov, najmä F. Fritza a M. Dvorčákovej, v novovytvorenom martyriu osadili tabuľu aj politickým väzňom komunistického režimu.

členov od pôvodnej organizácie politických väzňov, ako i ďalšie pôsobenie tejto novodobej KPVS má hlbšie príčiny. Podobne ako si Česká republika protizákonne ponechala vlajku, tak novodobá KPVS sa prinajmenšom neslušne zmocnila starého názvu KPVS a tvári sa, že ona je reprezentantkou všetkých politických väzňov. No nie je to tak. My sa dôrazne dištancujeme od takých vyhlásení, aké zaznievajú z úst súčasného predsedu novodobej KPVS. My nezdieľame jeho názor, že „katolícka cirkev je posledná bašta totalitného vedenia ľudí pod pláštikom Božieho“, ani si nemyslíme, že my, politickí väzni „sa stávame Cirkvou“. Nepotrebujeme Cirkev reformovať, Cirkev i jej prvú hlavu ustanovil sám Pán Ježiš, preto

odsudzujeme znevažovanie Svätého Otca ako hlavu Cirkvi a považujeme to za hrubý útok voči Cirkvi. Dôrazne protestujeme voči tomu, aby nás, našu členskú základňu, našu organizáciu reprezentovali ľudia s takýmito názormi. Väčšinu politických väzňov komunistického režimu tvorili veriaci ľudia a kňazi. Preto je pre nás neprípustné, aby nás reprezentoval človek, ktorý verejne hanobí Cirkev.

Neprekvapuje nás, že médiá preferujú túto vetvičku politických väzňov. Veď ju vedie človek s rovnakým zameraním – rozvracať Cirkev. A neprekáža im ani fakt, že je vedený vo zväzkoch ŠtB ako dobrovoľný spolupracovník.

Organizácia politických väzňov nevznikla preto, aby pomáhala liberá-

lom pustošiť kresťanské základy národa. Vydržali sme komunistický teror, vydržíme aj sofistikovanejšie maniéry súčasných neprajníkov Cirkvi. Videli sme, s akou vervou sa médiá chopili kauzy Bezák, len aby kompromitovali Cirkev. A to v predvečer osláv 1150. výročia príchodu vierozvestov sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. Chcú nám pokaziť radosť z osláv a zasiahť pochybnosti o správnosti nášho smerovania. Zabúdajú na Ježišove slová „Ty si Peter skala a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu“.

Prekonali a vytrpeli sme mnoho a predsa sme vytrvali. Želám vám, bratia a sestry, požehnaný rok 2013. Váš

Arpád Tarnóczy

Politickí väzni ZPKO ďakujú všetkým priaznivcom za vinše do roku 2013.

Ohýbali nás, ale neohli

Rok 2013 je pre Slovákov mimoriadne významný. Prvého januára sme oslávili 20 rokov od obnovenia slovenskej štátnosti a onedlho si pripomenieme 1150. výročie príchodu misie solúnskych bratov sv. Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy. Obidve výročia sú svedectvom vitality slovenského národa, ktorý sa udržal v geopoliticky najvýznamnejšom, ale aj najviac atakovanom prostredí Európy.

Nedá sa však povedať, že celá slovenská populácia si je vedomá svojho ukotvenia v kultúrno - historickom európskom prostredí. Každý dejinný hegemon nášho národa sa usiloval vstúpiť nám poddanskú úlohu a podmaniť si nás. Nitriansky biskup Viliam Judák vo svojej knižke Živé dedičstvo pripomína: „V našom slovenskom prostredí pôsobia dve výrazné tendencie, ktoré akoby stáli proti sebe: neobyčajne zdravo a bytostne živo sa „zdola“ rozvíja regionál-

ny historizmus, vedomie kultúrnej zakorenenej, oproti „zhora“ presadzujúcej sa historiografickej skepse a relativizmu aj národnej histórie.“

Je pozoruhodné, že dnes mladšia generácia biskupov nemá traumy z vlastenectva, aká sa prejavovala u viacerých biskupov po roku 1989.

SLOVO SVEDECTVA

V spomínanej knižke Judák píše, že úlohu tradície a vlastenectva chápeme ako element duchovnej a kultúrnej stability a kontinuity dobrého. Judák sa teda ukazuje dôstojným pokračovateľom diela Jána Chryzostoma kardinála Korca, ktorý sa v tomto mesiaci dožíva 89 rokov. Blahoželáme.

Do neradostného stavu historického bezdomovectva časti slovenskej verejnosti negatívne zasiahla svetová hospodárska kríza. Vieme, že je produktom ignorovania prirodzených ľudských hodnôt, nehovoriac o hodnotách kresťanských. Z malej hrstky

ľudí robí dominujúcu vrstvu boháčov, kým 99 percent svetovej populácie vrhá do biedy. Dnes je teda viac ako inokedy v minulosti potrebné, aby sa predstavitelia cirkvi vyjadrovali k sociálnym nerovnostiam medzi ľuďmi. Lebo sociálny útlak splodil už nejednu svetovú katastrofu.

Na prahu nového roku zvyčajne hodnotíme rok odchádzajúci. Napriek neutešenej finančnej situácii sa členovia našej organizácie dokázali zmobilizovať a vo svojom okolí dali o sebe vedieť. Nie kvôli nim samým, ale preto, aby sme nezabúdali. V zabúdaní nezľahostajneli. Lebo nič ľahšie sa neovláda, ako ľahostajná spoločnosť. Povzbudzovanie k viere v dobro a jeho uskutočňovanie bolo prvoradým záujmom našej členskej základne. A bude aj v ďalšom období. Lebo takto sú nastavení úprimní politickí väzni komunistického režimu.

Eva Hromjáčková
šéfredaktorka

Zasadala Republiková rada PV ZPKO

Je čo zlepšovať, predovšetkým však vzťahy

Liptovský Mikuláš (Eva Hromjaková) – **Členovia Republikovej rady PV ZPKO sa 5. novembra 2012 zišli v Liptovskom Mikuláši na pravidelnom zasadnutí rady. Rokovanie otvoril hostiteľ Kazimír Krivoš. Ďalší program pokračoval podľa schváleného návrhu.**

Predseda PV ZPKO Arpád Tarnóczy urobil inventarizáciu aktivít vedenia organizácie smerujúcich k odstráneniu rozdielov v odškodnení politických väzňov na Slovensku a v Českej republike. Štúdiou bol poverený právnik Ivan Šimko. Tarnóczy podrobne informoval o možnostiach finančného zabezpečenia prác na novele zákona o odškodnení obetí komunizmu na Slovensku aj na opravu pamätníka na Ružinovskom cintoríne. V oboch prípadoch by išlo o sponzorské peniaze.

Súčasnú finančnú situáciu organizácie zhodnotila podpredsedníčka PV ZPKO Anna Fodorová ako zneváženie obetí komunizmu bývalou pravicovou vládou. Pripomenula, že v roku 2000 predstavoval štátny príspevok 150 tisíc eur, čo pokrylo činnosť organizácie. V roku 2011 bolo organizácii priznaných len 116 tisíc

Predseda PV ZPKO A. Tarnóczy a podpredsedníčka PV ZPKO A. Fodorová. Foto Beáta Chrenková

eur, čo malo za následok zrušenie funkcií hospodárov a kancelárií v regionálnych pobočkách aj napriek tomu, že ďalších 18 tisíc eur poskytli z vlastných zdrojov. Na rok 2012 bola požiadavka PV ZPKO 172 tisíc eur, pričom zvýšené náklady mali byť použité na rozšírenie časopisu Svedectvo kvôli lepšej informovanosti členskej základne. Realita však bola 103 tisíc eur, ktoré boli organizácii poukázané až v júni 2012, čo veľmi skomplikovalo chod organizácie. Činnosť bola prakticky zabezpečovaná pôžičkami od vlastných členov

a aj vďaka na pietny akt v Ružinovskom cintoríne boli zabezpečované sponzorsky. „Napriek tomu, že sme si znížili platy o tretinu, štátny príspevok sme už minuli“, konštatovala Anna Fodorová.

V diskusii vystúpila Eva Hromjaková, šéfredaktorka Svedectva a informovala prítomných o svojej návšteve na Ministerstve vnútra SR. Reagovala A. Fodorová, ktorá spomenula návštevu vedenia PV ZPKO u predsedu NR SR a prísľub pomoci jeho poradcu D. Kridla pri riešení finančných problémov organizácie, ale aj legislatívnych návrhov. Spomenuté aktivity smerujú k tomu, aby sa obetiam komunistického režimu dostalo dôstojné zaradenie v spoločnosti a možnosť ďalšej existencie ich organizácie.

Ďalej sa diskutujúci zaoberali konkrétnymi návrhmi ako postupovať s návrhom novej legislatívnej normy aj otázkou jej možnej podpory v parlamente. Štefan Novák vyjadril nespokojnosť so zdĺhavosťou riešenia problémov a žiadal, aby prvým bodom rokovania bola vždy kontrola uznesení. Kazimír Krivoš pripomenul záväzok zo Smoleníc, že PV ZPKO pošle listy primátorom a starostom miest a obcí a bude ich informovať o existencii PV ZPKO v lokalite ich pôsobnosti. Anna Fodorová navrhla zvoliť komisiu, ktorá by kontrolovala návrh zákona, ktorý pripraví JUDr. Ing. Ivan Šimko. Mária Dvorčáková vzniesla námietku, že verejnosť registruje KPVS ako organizáciu politických väzňov. Poukázala na otvorenie Múzea zločinov komunizmu na privatej pôde, kde ani len neprívatili Politických väzňov ZPKO.

V diskusii riešili prítomní i ďalšie fungovanie popradskej pobočky. Z diskusie vzišlo uznesenie, ktoré na záver schôdze prítomní hlasovaním schválili.

Nie všetci sa radi fotografujú...

Foto Beáta Chrenková

Ženská časť osadenstva. ● Muži v prevahe.

Foto Beáta Chrenková

Uznesenie

Republikovej rady PV ZPKO zo dňa
5.11.2012 v Liptovskom Mikuláši

Berie na vedomie:

1. Správu podpredsedníčky PV ZPKO A. Fodorovej o finančnej situácii organizácie.

2. Rozhodnutie RO PV ZPKO Košice o zrušení popradskej pobočky a jej pričlenení do košickej organizácie.

3. Zvolenie Heleny Hoštákové do funkcie predsedníčky regionálnej pobočky PV ZPKO v Trenčíne.

4. Zvolenie Márie Dvorčákovej do funkcie predsedníčky regionálnej pobočky PV ZPKO v Spišskej Novej Vsi.

Schvaľuje:

1. JUDr. Ing. Ivana Šimka a poveruje ho vypracovaním návrhu zákona na odškodnenie politických väzňov porovnateľného so zákonom v ČR.

2. Komisiu na pripomienkovanie zákona pripravovaného I. Šimkom v zložení: A. Tarnóczy, A. Malacký, A. Fodorová, Š. Novák a K. Krivoš.

3. Udelenie titulu čestný predseda F. Fritzovi, bývalému predsedovi regionálnej pobočky PV ZPKO v Spišskej Novej Vsi.

4. Komisiu na prípravu nových stanov PV ZPKO v zložení: A. Tarnóczy, A. Fodorová, Žingor, K. Krivoš, Š. Novák a M. Dvorčáková. Prvé zasadnutie sa uskutoční 31.1.2013 v Žiline.

5. Ing. Evu Hromjákovú zastupovaním s médiami.

6. Predloženie návrhu rozpočtu na rok 2013 vo výške 150 tisíc eur MV SR.

Ukladá:

1. Predsedníctvu PV ZPKO lobovať za presadenie zákona, pripraveného I. Šimkom.

2. Predsedníctvu PV ZPKO povinnosť splniť uznesenie zo Smoleníc a zaslať listy

primátorom a starostom.

3. Predsedníctvu PV ZPKO, aby záznamy z republikových rád PV ZPKO overovali dvaja navrhnutí delegáti a aby sa jej uznesenia kontrolovali vždy na začiatku ďalšieho zasadnutia.

4. Regiónom pripraviť časový harmonogram podujatí v roku 2013 aj s finančnými nárokmi.

5. Republikovej rade, aby po potvrdení rozpočtu na rok 2013 upresnila výdavky na publikačnú činnosť.

6. Predsedníctvu PV ZPKO vyhotoviť novú úradnú pečiatku bez slova „ústredie“. Zodpovedná: A. Fodorová.

7. Republikovej rade, aby podľa finančných možností a potrieb navrhla počet zamestnancov kancelárie PV ZPKO, ktorí nevyplyvajú zo stanov organizácie.

8. Predsedníctvu zvoliť zasadnutie nasledujúcej republikovej rady v termíne podľa odporúčania predsedov regionálnych organizácií a schváliť rozpočet na rok 2013.

9. Kancelárii PV ZPKO, aby členské známky na rok 2013 rozoslala pobočkám do 31.12.2012.

10. Petrovi Bielikovi vypracovať zoznam publikácií vydaných PV ZPKO a zoznam zaslal správcovi internetovej stránky na zverejnenie. Termín: 20.12.2012.

11. Pobočkám – zaslať kancelárii PV ZPKO stav členskej základne. Termín: 31.12.2012.

12. Predsedníctvu PV ZPKO, aby v spolupráci s INTER-ASSO požiadalo MK SR o finančné zabezpečenie účasti delegácie PV ZPKO na odhalení pamätníka politickým väzňom v kanadskej Ottawe.

13. Kancelárii PV ZPKO, aby zabezpečila zaslánie tlačív na 2%-ný príspevok z dane s číslom účtu a adresou PV ZPKO regionálnym pobočkám. Termín: 31.12.2012.

Oznam

Vážený čitateľa, do Svedectva č.1/2013 prikladáme šek na zaplatenie predplatného časopisu PV ZPKO Svedectvo na rok 2013. Keďže sa v minulosti stávalo, že šek z časopisu vypadol a nedostal sa k Vám, upozorňujeme na možnosť zaplatiť predplatné **7 EUR** bežnou poštovou poukážkou. Pri jej vyplňovaní je potrebné uviesť nasledujúce údaje:

Adresát: Politický väzni
Zväz protikomunistického
odboja
Obchodná 52
811 06 Bratislava
Číslo účtu: 4000128109
Kód banky: 3100

Kto má záujem prispieť na našu činnosť 2 percentami zo svojich daní, môže tak urobiť na príslušnom tlačive (dá sa stiahnuť z našej adresy www.pv-zko.com).

Príslušné kolónky treba vyplniť nasledovne:

Rok: 2012

Údaje o prijímateľovi:

Obchodné meno alebo názov:
Politický väzni Zväz protikomunistického odboja

Sídlo: 811 06 Bratislava,

Obchodná č. 52

Právna forma:

Občianske združenie

Identifikačné číslo prijímateľa (IČO): 00679879

Velkým sviatkom pre politických väzňov komunistického režimu je 17. november. V ten deň prichádzajú na Ružinovský cintorín v Bratislave z celého Slovenska.

Prostredníctvom príhovoru prezidenta republiky Ivana Gašparoviča a fotografií Tibora Malackého si pripomíname chvíle z ostatného pietneho aktu.

Potrebuujeme pamätník?

Viedli sa debaty o tom, kde má stáť Pamätník popravených a umučených politických väzňov – a či taký pamätník vôbec potrebujeme. Vraj, nedá sa zabudnúť. Ako tak rok po roku sledujem ubúdajúci počet zhromaždených, opak sa zdá byť pravdou.

Prešlo 23 rokov, vyrástla porevolučná generácia a vlastne ani nevie, na čo všetko by mala spomínať. Z jednej strany je to dobré, veď to znamená, že slobodu sme si ubránili, demokraciu sme si vybudovali a už dospeli ľudia, ktorých neťažia pochmúrne spomienky na časy, ktoré kaličili dušu a myseľ. Z druhej strany: je to vážna príčina na znepokojenie a je to chyba nás, ktorí sme to zažili. My musíme naučiť mladých a neskúsených, akú cenu má demokracia, pluralita, sloboda slova, akou hodnotou sú ľudské práva. Bez týchto vedomostí sa veľmi ľahko nechajú ovplyvniť silami, ktoré falošnými heslami o nových poriadkoch podkopávajú demokratické spoločenské zriadenie. Môžu ich strhnúť na svoju stranu extrémistické hnutia, ktoré ponúkajú naoko jednoduché riešenia na zložité problémy. Pritom to boli práve mladí ľudia, ktorí sa obrovskou mierou pricinili o to, že dnes oslavu-

jeme Deň boja za slobodu a demokraciu. A je veľa mladých aj medzi tými, na ktorých tu dnes spomínáme. V rokoch neslobody a diktatúry snívajú svoj sen a za jeho naplnenie aj konali. Riskovali väzenie, mučenie, smrť. Mnohí známi aj bezmenní hrdinovia tohto desaťročia trvajúceho boja sa nedožili pádu režimu, ktorý ich trýznil. Je našou povinnosťou, aby sme aj za nich zveľaďovali získané, aby sme ukazovali správny smer mladým, ktorí hľadajú svoju cestu. Kriticky a zodpovedne.

Musíme si uvedomovať, že demokracia nám nie je daná raz a navž-

dy. Je ako živý organizmus, ktorý sa vyvíja, ak ho živí spoločná snaha občanov. No chradne, keď sa opomína v chaose sebeckých sporov. Sklíbiť osobný prospech so záujmami spoločnosti nikdy nie je ľahké. Osobitne zložité je to teraz, keď prežívame ďalšie kolo finančno-ekonomickej krízy a zrazu si musíme uvedomiť, že pre nás „my“ nie je len Slovensko, ale aj Európska únia, aj voči nej máme povinnosti. Je to veľká zodpovednosť, ale hlavne veľká šanca pre malý národ na upevnenie si svojej pozície v globálnej politike. Musíme sa jej chopiť v ťažkých podmienkach, ale ja verím, že práve teraz sa prejaví naša sila a vo svoj prospech využijeme možnosti, ktoré sa nám ponúkajú.

Žijeme v zložitom období, ale v slobodnom, demokratickom štáte, ktorý vznikol z ideálov 17. novembra a z obetí ľudí, ktorí boli mučení a s ktorými bolo neľudsky zaobchádzané. Všetkým, ktorí dávno pred nežnou revolúciou hlásali idey slobody a demokracie, patrí naša úcta, vďaka a spomienka.

Príhovor prezidenta SR
Ivana Gašparoviča pri príležitosti
Dňa boja za slobodu a demokraciu,
Ružinovský cintorín 17.11.2012

V spoločnosti prezidenta.

Ružinovský kríž.

Pred pamätníkom.

Biskup František Rábek a Anton Malacký, podpredseda PV ZPKO

Jedinečná príležitosť stretnúť sa.

Pamiatke obetí komunistickeho režimu sa poklonil aj minister obrany Martin Giváč

K pamätníku prichádzajú vzácne osobnosti verejného života.

M. Hagara, T. Streicher a M. Tuchyňa.

Chvíľa piety.

Majme na pamäti cyrilo-metodské dedičstvo

Opäť stojíme na prahu Nového roku, už 2013. Pred nami je vzácny Boží dar času 365 dní, ktoré máme k dispozícii. Čelíme možno pokušeniu, že aj tento rok zvládneme všetko sami, a že my sami sme strojcovia svojho šťastia a majitelia našich životov. Pritom spätné obzretie sa za uplynulým rokom stačí, aby sme boli vyvedení z tohto omylu. Kofkí z nás už nie sú medzi nami! Za všetkých spomeniem aspoň nášho prvého predsedu, JUDr. Júliusa Porubského, ktorý „dobrý boj bojoval, beh dokončil a vieru zachoval“ (porov. 2. Tim 4 - 7).

Prológ Jánovho evanjelia, ktorý sme počuli v chrámoch na Silvestra nám pripomína, že životy nás všetkých majú svoj počiatok v Bohu a k nemu smerujú. Za najdôležitejší text Biblie ho považovali aj naši vierozvestovia sv. Cyril a Metod a preto preklad Svätého písma do staroslovenčiny začali práve týmto evanjeliom. Aby sme v nadšení cyrilometodských osláv nezabudli práve na to podstatné, čo nás urobilo kultúrnym národom: **Preklad Svätého písma do nášho jazyka.**

Slovenská republika, ktorá oslavuje dvadsať rokov svojho vzniku,

má v preambule svojej ústavy tieto slová: *My, národ slovenský, pamätajúc na politické a kultúrne dedičstvo svojich predkov a na stáročné skúsenosti zo zápasov o národné bytie a vlastnú štátnosť, v zmysle cyrilo-metodského duchovného dedičstva...* Majme vždy na pamäti cyrilo-metodské dedičstvo, aby to nebola len fráza, ale aj každodenný život podľa Božích prikázaní a svedomia, Božieho hlasu v nás! **Byť soľou zeme, svetlom sveta a neutopiť sa v mori Európskej únie, ale byť v nej majákom.**

Známy bývalý ruský a sovietsky disident Vladimír Konstantinovič Bukovskij, väzeň Gulagu, ktorý bol v decembri 1976 vyhodený zo ZSSR a na letisku v Zürichu vymenený za šéfa čilských komunistov Luisa Corvolána, od roku 2000 v rámci svojich možností upozorňuje svet, na „tajný plán, ako sa Európska únia (po rusky) má stať takým štátom ako bol Sovietsky zväz.“ Podľa Bukovského a Strojlova „v Sovietskom zväze vládla skupina 15 ľudí, ktorých nikto nevolil, ktorí neniesli pred nikým nijakú zodpovednosť a ktorých nikto nemohol odvolať... A všetci hovoria ako napísal Lenin vo svojej knihe

Štát a revolúcia, kde vysvetľuje, ako zanikne národný štát.“

Odkaz politických väzňov je preto aj po páde Berlínskeho múru a po dvadsiatich rokoch druhej Slovenskej republiky stále aktuálny a je nesmierne dôležité odovzdať ho akýmkoľvek spôsobom ďalším generáciám. Cez deti a vnukov politických väzňov všetkým ostatným. Dúfam, že všetkým je jasné, prečo: Aby sa hrôza komunizmu, spoločnosti bez Boha, kde ľudský život nemá nijakú cenu, už nikdy nezopakovala.

Blahoslavený pápež Ján Pavol II. vložil do nás Slovákov veľké nádeje, keď 9. novembra 1996 v Bazilike svätého Petra v Ríme nám odkázal: „Slovensko má veľkú úlohu pri budovaní Európy tretieho tisícročia. Dobré si to uvedomte! Je povolané ponúknuť svoj veľmi významný príspevok k pravému pokroku európskeho kontinentu svojimi tradíciami, kultúrou, svojimi mučeníkmi a významnými, ako aj živými silami svojich nových generácií.“

Spolu s Vami, milí politickí väzni a čtenári Svedectva vyslovujem toto želanie, aby sme sa toho dožili v Roku Pána 2013.

Ján Košiar

AKTIVITY PREDSEDNÍCTVA PV ZPKO

■ Predsedníctvo PV ZPKO na decembrovom zasadnutí konštatovalo, že napriek veľkému úsiliu sa nič nezmenilo na finančnom zabezpečení organizácie. Činnosť PV ZPKO v roku 2013 je preto reálne ohrozená.

■ Predsedníctvo PV ZPKO vyjadrilo záväzok vykonávať úlohy o registrácii organizácie v súlade so zákonom č.219/2006 Zb.

■ **Priebežne sa predsedníctvo PV ZPKO zaoberá získaním finančných prostriedkov na opravu pamätníka v Ružinovskom cintoríne.**

■ Predsedníctvo PV ZPKO spolupracuje s JUDr. Ing. Ivanom Šimkom na príprave návrhu zákona o odškodnení obetí komunizmu porovnateľného so zákonom v ČR.

■ V súlade so stanovami ukladá predsedníctvo PV ZPKO regionálnym radám a pobočkám vykonať výročné členské schôdze a voľbu orgánov a predsedov pobočiek PV ZPKO, ktorí sa stanú členmi regionálnej rady. Členovia regionálnej rady si spomedzi seba zvolia predsedu regionálnej rady. Regionálne rady podajú návrh na predsedu a podpredsedov PV ZPKO do 31.3. 2013.

■ Podpredsedníčka PV ZPKO Anna Fodorová sa zaviazala, že po uverejnení výzvy MV SR do 15-tich dní vypracuje žiadosť na dotáciu pre rok 2013.

■ Členské známky regionálnym organizáciám zaslať do 13.12.2012.

■ Nové pečiatky, podľa uznesenia RR PV ZPKO, sú už vyhotovené.

Daj Boh šťastia tejto zemi...

...všetkým ľuďom v nej – tak znejú slová krásnej piesne, spievanej Paľom Haberom, ktoré sa mi vidia byť veľmi vhodné pri výročí vyhlásenia samostatnej

Slovenskej republiky, ktoré sme si začiatkom tohto roka pripomenuli. A preto mi ani nedá venovať sa v tomto príhovore vôbec niečomu inému, lebo nič dôležitejšie sa ani neudialo. Dúfam, že pre väčšinu z nás nie, aj keď sme sa v uplynulých dňoch napočúvali dosť vajatania o tom, že čo by bolo, keby... Takže, naozaj: Daj Boh šťastia tejto zemi.

Za najkrajší deň svojho života

považoval ustanovenie samostatnej Slovenskej republiky aj nedávno zosnulý, prvý predseda organizácie politických väzňov Slovenska Dr. Július Porubský práve v rozhovore pre tento časopis. Za to isté by ho bol považoval aj môj otec, aj ďalší z mojej rodiny, keby sa ho boli dožili. Osobitne tí emigrovaní a usadení v americkom Člevelande, či kanadskom Toronte. Lebo tí všetci zažili aj prvú ČSR na vlastnej koži, videli všetky jej prednosti, ale áno, aj mnohé negatíva, keď si nás bratia Česi neraz mylili s kolóniou. Iste nie tí, čo prišli suplovať inteligenciu, ktorú sme vďaka tuhej maďarizácii nemali. A tak všetka češť tým, ktorí sem prišli zakladať školstvo – vysoké, aj iné – veľa inštitúcií a úradov, ibaže, žiaľ, nezostalo len pri tom. Príklady? Hockofko.

Na ľudovej škole v Bratislave som mala riaditeľa Čecha a nemal chybu. Ale mali sme aj školníka Čecha a to v časoch, keď tisíce Slovákov emigrovali za chlebom do USA, lebo doma pre nich práce nebolo. Lebo tu aj školníkov, aj poštárov, aj iné povolania, na ktoré ozaj nebolo treba maturity – pre nich nebolo... To všetko obsadzovali občania spoza Moravy...

Môj svokor, intelektuál, pôvodom z južných Čiech, sem prišiel zakladať družstevníctvo. Zbral si ženu

z roduvernej oravskej rodiny, po slovensky hovoril lepšie, ako hocktorý dnešný poslanec v parlamente, prednášal na vysokej škole, čiže bol jedným z tých, ktorým máme byť za čo vďační. Ale potom tu už bolo kadečo, čo Slovákov urážalo a to aj po II. svetovej vojne, keď k nám komunizmus prišiel akurát z Čiech – ale k tomu ešte prideme.

České máslo, české peníze...

Keď bola moja dcéra so zaťom na zájazde s CKM po Taliansku – presne roku 1981 – vrátili sa domov pobúrení, aj urazení. Dva týždne nepočúvali v tom zmiešanom kolektíve iné, ako „české peníze, české máslo, české pasy, české hranice...“ A to už, prosím, bolo za federácie! Ale ja osobne nám aj iný príklad:

V sedemdesiatych rokoch som bola na veľkom prestížnom medzinárodnom festivale piesní v poľskom Sopote. Pravdaže, služobne. Pred natriekaným amfiteátrom tam spieval celej krajiny – volal sa, tuším, Lazuka – o českých Tatrách! V refréne sa opakovali niekoľkokrát, publikum šalelo, ja som si myslela, že ma porazí, a po skončení programu som kričala na svojich kolegov: „Aké české Tatry, preboha! Z jednej strany sú poľské, z druhej naše, slovenské, a kde sú tie české?!“

Bola som natoľko hlasná, že ma

počul od vedľajšieho stola istý poľský spisovateľ. Poslal mi fľašku šampanského a prišiel sa ospravedlniť. To je moja, autentická skúsenosť, rovnako z čias federácie. A tak by som sa rada spýtala všetkých, čo tu už celé týždne plačú nad rozdelením Česko – Slovenska, čoho im je vlastne tak ľúto? Toho, že tie Tatry už nie sú české? Naozaj?

Spomienka od Jadranu

Keď sme boli s manželom – tak isto už za federácie – na dovolenke v Čiernej Hore, obsluhoval nás istý sympatický študent. Keď mu raz môj muž pri stole povedal „...vy, Jugoslaveni,“ okamžite reagoval: „Gospodine, ja ne Jugoslaven, Srbin Jugoslaven, Hrvat Jugoslaven, ja – Crnogorec!“ A bolo to. Nikdy som na toto poučenie o národnej hrdosti – nezabudla...

Neviem si predstaviť národ, ktorý by nechcel byť samostatný. Nielen v tej bývalej Juhoslávii, kde za to platili krvou. Ani nikde na svete. A tak by sme už raz mohli prestať s trápnyimi diskusiami na tému – čo by bolo, keby. Povieť vám, čo by bolo:

Naše vzťahy s Čechmi by zďaleka neboli také dobré, aké chvalabohu, sú a dúfajme, že aj zostanú. Ak tu niekto plače nad tým, že sme sami sebe pánmi – a to jedni, ako druhí – sám seba zhadzuje. Ako naposledy redaktorka „mienkotvorného“ SME, ktorá v rozhlasovej besede (RTVS) vyhlásila toto: „V Čechách sa lepšie vysporiadali s komunizmom, ako my, na Slovensku, čo im aj úprimne závidíme...“ No, toto! Neviem o tom, že by sme mali v parlamente komunistov, ako oni, ani o nedávnom až prekvapujúcom víťazstve červených v komunálnych voľbách – a tak, pani kolegyňa, ani neviem, čo by som mala, čo by sme mali – závidieť! Život je ozaj plný prekvapení.

Daj Boh, šťastia tejto zemi, všetkým ľuďom v nej. Aj v ďalších desaťročiach.

Eva Laucká

Mladosť v tieni štátnej bezpečnosti

Mala dvadsať rokov a päť mesiacov, keď ju zaisťila štátna bezpečnosť. Alžbeta Bileková rodená Košalová sa narodila 6. októbra 1937 v Jablonove, neďaleko Spišského hradu. Rodičia po svadbe zostali bývať so svojimi rodičmi z matkinej strany. Jej najstarší brat Ján Hutyra bol kňazom. Bol provinciálom rehole Nazaristov a Vincentiek, Dcéra kresťanskej lásky. Pani Alžbeta hovorí, že rodičom i starým rodičom vďačí za dobrú kresťanskú výchovu, ktorú si zachováva celý život.

Čo sa stalo, že ste sa dostali do väzenia?

Mohla by som povedať, že nieviem. Neurobila som nič, za čo by som si zaslúžila väzenie. No stalo sa.

Aké ste mali detstvo, mladosť?

Veľmi pekné, až kým môj strýko v roku 1952 neodišiel do ilegality. Strednú školu som skončila v roku 1953 v Spišskom Podhradí a chcela som ísť študovať účtovníctvo. No

Alžbeta Bileková

Foto Mária Dvorčáková

ochorela som. Pol roka som sa liečila v Kvetnici, potom som sa doliečovala doma.

Prečo váš strýko odišiel do ilegality?

Počas likvidácie reholí aj môjho strýka zobrali do sustreďovacieho kláštora v Podolinci. Pre zlý zdravotný stav ho preložili do Beluškých Slatín. Keď už likvidovali ženské rehole tajný posol ho upozornil, že ho prídu ráno zatknúť, nech ujde. Strýko bol už v roku 1947 zatvorený na povereníctve vnútra, kde si svoje vytrpel, takže sa rozhodol pre útek.

A kde sa skrýval?

Po celom Slovensku. Aj u nás doma bol trikrát. Mal ponuku odísť do zahraničia, dokonca už bolo pristavené lietadlo a on to odmietol. Povedal, že pastier nemôže opustiť svoje stádo. Rozhodol sa, že bude riadiť svoje dve reholné spoločnosti z ilegality. Kde všade bol, neviem. Keď nás v roku 1952 požiadal, či môžeme prísť domov, súhlasili sme. Mala som 15 rokov, keď ma požiadal, či mu budem

robiť spojku s reholami. Samozrejme, že som súhlasila, ale to znamenalo, že som nemohla ísť ďalej študovať.

Čo ste teda robili?

Boli to čudné roky. Mamka dostala ako svadobný dar od rodičov dom, v ktorom sme mali nájomníkov, lebo sme ho nepotrebovali. No keď sme sa dozvedeli, že nám ho chce štát zobrať, presťahovali sme sa. Ja som však musela zostať v dome starých rodičov, lebo tam sa zdržiaval strýko a keď prišla nejaká kontrola a tie boli časté, zaujala som jeho miesto.

Mali ste pätnásť, neštudovali ste, nepracovali, nevzbudzovalo to pozornosť?

Asi áno. V tom čase som aj veľa cestovala za sestričkami. Do Trenčína, Ružomberka, ale inkognito. Ani sestričky sa nesmeli dozvedieť odkiaľ a kam cestujem. Raz v Ružomberku ma išli odprevadiť na stanicu, aby zistili, kde majú toho svojho velebného otca. Vynašla som sa, kúpila som si lístok do Rybárpoľa a tam som vystúpila a kúpila som si lístok do Spišského Podhradia. Spojku som robila už aj v poslednom ročníku strednej školy. Sestričky mi dali potvrdenie, že som bola na röntgene, urobiť krvný obraz a podobne. Učiteľka mi dohovárala, či to nejde bližšie. Ja len, že kde ma lekár poslal, tam som musela ísť.

A nebolo to podozrivé?

No, možno. Veď ma aj veľmi dlho sledovali. Hocikedy sme doma dostali návštevu, akože prišli elektrikári. Snorili po pôjde, zháňali dôkazy. Keď bol strýko doma v úkryte, prežívali sme hotové muky. Celé tie roky, od päťdesiateho druhého, keď bolo po ňom vyhlásené celoštátne pátranie a vypísaná odmena 60 tisíc. Napriek tomu ho nikto neudal.

Ale odviekli vám otca.

Bolo to 8. marca 1958. V pondelok ráno išiel na bicykli do práce, ale večer sa nevrátil. Robil na traktorovej

Ján Hutyra z Jablonova. Foto archív

Radosť zo stretnutia so Sv. Otcem. Ján Hutýra s Pavlom VI. v Ríme v roku 1969.

Foto archív

stanici, v Spišskom Podhradí. Išli sme pátrať, prečo. Otcov kolega nám povedal, že prišli po neho nejakí páni v kožených kabátoch. Celý týždeň sme sa nedozvedeli, kde je otec. Musela som o tom informovať strýka, ktorý v tom čase bol v Ružomberku. Druhý deň večer som sadla na vlak a zastihla som ho akurát pri sv. omši.

Prečo ste museli ísť za ním?

Aby som ho informovala o otcovi a požiadala som ho, aby okamžite zmenil miesto pobytu. A už len som povedala s Pánom Bohom a uháňala som späť na rýchlik. Zmeškala som ho, akurát som dochádzala do stanice, keď odchádzal. Tak som sa previezla do Mikuláša, a tam som sa pri peci na stanici sušila, lebo som bola po kolená mokrá. V sobotu ráno som dostala telegram od sestry z Vydrníka, aby som hneď prišla k nej. V domnienke, že vie niečo o otcovi, som okamžite za ňou vycestovala. V motorovom vlaku som si všimla, že ma niekto sleduje. Oproti si sadol pán, ktorý nespustil zo mňa oči. A keď sme dochádzali do Spišskej Novej Vsi vošli do vagóna šiesti. Obstáli ma a hneď na mňa: Vy ste Košalová? A ja hovorím áno a čo má byť? Urobila som sa hrdinka, ale nebolo mi všetko jedno. A kde cestujete? Hovorím, idem navštíviť sestru do Vydrníka. V Spišskej Novej Vsi vystúpime. Pýtam sa, prečo mám vystúpiť? Nerobte žiaden cirkus,

vystúpime v Spišskej Novej Vsi. Chytil ma okolo krku, a ideme. Pred stanicou už čakali dve šeststotrojky a osem chlapov. Tak už som vedela koľko bije, ale ešte som nedala najavo, že sa bojím. Doviezli ma na sedriu do Levocče, a začalo vyšetrovanie. Dvanásť chlapov, krížový výsluch do rána. Viete čo, keď si na to po rokoch spomeniem, mráz mi ide po chrbte. Samozrejme, že som nechcela nič prezradiť.

A čo sa pýtali?

V prvom rade, čo som robila 8. marca na Kalvarskej ulicu v Ružomberku. Povedala som, že som sa chcela stretnúť s priateľkou, s ktorou som bola na liečení, ale nenašla som ju

doma. Kedy ste videli svojho strýka naposledy? Dal mi papier, ceruzku a ja som začala písať: Naposledy som svojho strýka videla v roku 1949 v martinskej nemocnici. Schytil ten papier aj s mojou hlavu a hovoril mi, o pár hodín ti s tým papierom vyškriabem oči. A čo som robila v Mikuláši na stanici? Všetko mali zmapované. A ďalej, koho vyprevádzal váš otec vtedy a vtedy v Spišskej Novej Vsi pri vlaku? A ukázal mi fotku. A ja hovorím, no veď otec mohol kohokoľvek vyprevádzať, nie? Snažila som sa dávať vyhýbavé odpovede, lebo strýko mi povedal, že keď ku niečomu príde, rovno cigániť nesmiem, ale dávať vyhýbavé odpovede. Snažila som sa o to, ale na nich to nezabralo. Dvanásť ma vypočúvali do rána. Striedali sa, aby si oddýchli.

A vy? Ponúkli vám niečo?

Nadránom mi ponúkli čaj, ale odmietla som. Obávala som sa, že mi niečo do toho čaju dajú a ja poviem aj to, čo sa nikdy nestalo. Hovorím, ďakujem pekne neprosím si. Tak si niečo zajedzte. Neprosím si. Nič som si nezobrala. V tom som počula levočské zvony, už bolo ráno. Pomyslela som si, Betka, drž sa. Odmietla som aj ľahnúť si a tak som tam sedela a modlila sa až doobeda. Poobede prišiel po mňa sám náčelník Diniš. Odviezli ma do Košíc. Keď sme dorazili, dali ma do suterénu, kde som sa musela prezliecť do väzenského.

Eva Hromjáková

Dokončenie v budúcom čísle

Pamätná tabuľa.

Foto archív

Náš zápas o kresťanské hodnoty (4)

V ďalšej časti listu prof. Čelkovi sme uviedli citát z knihy Vesmír, ďalej z knihy astrofyzika Stevena Weinberga, laureáta Nobelovej ceny Prvé tri minúty a z knihy Kde začína budúcnosť (RNDr. Mrázek a kol.). A uviedli sme nevyvrátiteľné dôkazy o existencii Boha a večného života. Dôkazy prírodovedecké aj psychologické. Citovali sme aj z marxistickej literatúry. A pridali sme svoje poznámky: „Všemocná hmota nemá vedomie. Nevie, načo vytvorila ľudí. Nevie o sebe, že jestvuje. Je veľmi hlúpa, keď dovolila nepatrnému ľudskému mozgu, aby si vymyslel Boha.“

Rok 1985 sa niesol v znamení masových pútí. Levoča, Šaštín, Gaboltov, Lutín, Staré Hory, Banská Štiavnica. Úradná moc sa mračí, naháňa ŠtB do usilovnej práce. V marci zomrel v Sovietskom zväze generálny tajomník strany Černenko. Po ňom nastúpil mladý Michail Gorbačov. Dostávame výstrahy z rôznych strán. Aj od polície. Musíme byť opatrní. Predstavitelia cirkvi mlčia.

Po desaťmesačnej prestávke sme v decembri 1985 zaslali obsiahli list (9 strán) prezidentovi republiky Gustávovi Husákovi. Malá ukážka: „Najväčšou hrozbou pre ďalší vývoj spoločnosti je všestraný boj proti náboženstvu. Vedú ho štátne a stranícke orgány. Konečným cieľom je úplná likvidácia náboženstva. Výsledkom boja je mravný a duchovný rozklad spoločnosti. Je reálna hrozba, že v priebehu jednej generácie sa naša spoločnosť ocitne vo všeobecnom mravnom, hospodárskom a politickom úpadku. My veriaci nemáme žiadnu právnu ochranu. Nerovnoprávnosť veriacich občanov je zakotvená v Ústave ČSSR, čl. 16 a 24. Uvádzame šesť prípadov protináboženského boja v našom okrese za posledné roky. 1. Násilné zrušenie vyučovania náboženstva v školách mesta Žiar nad Hronom. 2. Miroslav Mužík a jeho manželka (obyvatelia Ladomerskej Viesky) v roku 1973 boli uštvaní k smrti hrozbami a diskrimináciou. Dôvod: dali si na prvé sv. pri-

**Pred dvadsiatimi vznikla Slovenská republika.
Július Homola ju privítal básňou,
ktorá je aktuálna aj dnes.**

Prosba k rodákovi

*Odhodme, bratia, podrazy a škriepky,
či miesto srdca máme diery snád?!
Sme malý národ, budme statoční a krepkí,
dokážme vľúdny duchom múdru ľudskosť siat.
Hovorí, vraj sme plachí, holubičí...
To výsmech či uznanie? Málo, priveľa?
Len hlúpy vták si svoje hniezdo ničí.
Náš život: rodina, vlasť, Boh a dôvera.
Hľa, Pán vesmíru daroval nám slobodu,
zlámaná spadla ťarcha reťazí.
Unikli sme zániku, tvorme pohodu.
Kto preskočí svoj tieň, ten zvíťazí.
Tieň hrdinov – smiešna žiarlivosť,
tieň chabých odroňov – plná miska.
A naša irečiteľná tŕňa – nesvornosť,
Hej, vyžeňme ju ako zlého psiska.
Nie, nedáme si náš štát rozvrátiť,
on pre nás živá studňa s vierou i chlebom.
V šťastnej slobode chceme svorne žiť
od Tatier k Dunaju pod slovenským nebom.*

jímame svoju dcérku. 3. Pani Alžbeta Varáľiová, úradníčka na MsNV v Žiari nad Hronom musela pod nátlakom rozviazať pracovný pomer. Dôvod: chodí do kostola. 4. Učiteľka ZDŠ pani Lešniaková dostala výstrahu a preloženie na vzdialenú dedinu za nižší plat. Dôvod: jej manžel – robotník občas hrá v kostole na orgáne. 5. V Dome smútku v Žiari nad Hronom nesmie sa používať organ pri cirkevných pohreboch. 6. V roku 1984 Bartolomej Kubík – študent v gymnáziu v Banskej Štiavnici nebol pripustený k maturitným skúškam. Dôvod: podal si prihlášku na štúdium teológie. Rodičia napísali protest na najvyššie úradné miesta. Protest zamietli. Otec študenta – robotník, zdrvený

neprávostou, onemocnel a po krátkom liečení zomrel. Tento protináboženský teror otriasol nielen rodinou dedinkou Vysoká pri Banskej Štiavnici, ale aj celým okresom. Na odstránenie nerovnoprávného stavu veriacich občanov je potrebné úplne a natrvalo skončiť teoretický aj praktický boj proti náboženstvu a zrušiť čl. 16 aj 24 Ústavy ČSSR a včleniť do nej jasné, jednoznačné vyhlásenie, že náboženský svetonázor je rovnocenný a rovnoprávny s materialistickým marxleninským svetonázorom. Vážení páni prezident, prosíme Vás, aby ste ako najvyšší predstaviteľ nášho štátu iniciovali žiadanú nápravu.“

Július Homola

(Pokračovanie nabudúce.)

Odsúdení na 5 až 10 rokov

Babjačok Ján, narodený 13.2.1913, odsúdený 26.1.1952 na 7 rokov; velezrada, Nižný Hrušov

Baláž Milan, narodený 14.1.1929, odsúdený 16.1.1953 na 8 rokov; nedovolené ozbrojovanie, zbehnutie, Trnava

Barčák Alexander, narodený 13.9.1923, odsúdený 27.1.1954 na 6 rokov; velezrada, Turzovka

Brecková Bedriška, narodená 2.9.1922, odsúdená 28.1.1950 na 5 rokov; velezrada, Bratislava

Cisárik Pavol, narodený 5.11.1924, odsúdený 14.1.1954 na 6 rokov; velezrada, Klokočov

Gottwald Jozef, narodený 27.6.1926, odsúdený 17.1.1958 na 5 rokov; ohrozenie štátneho tajomstva, Košice

Grečnár Ján, narodený 27.5.1920, odsúdený 27.1.1954 na 6 rokov; velezrada, Lietavská Svinná

Hlbocký Milan, narodený 22.7.1925, odsúdený 13.1.1949 na 5 rokov; velezrada, Boleráz
Jankovič Vendelín, narodený 27.7.1915, odsúdený 12.1.1950 na 7 rokov; združovanie proti štátu, Báhoň

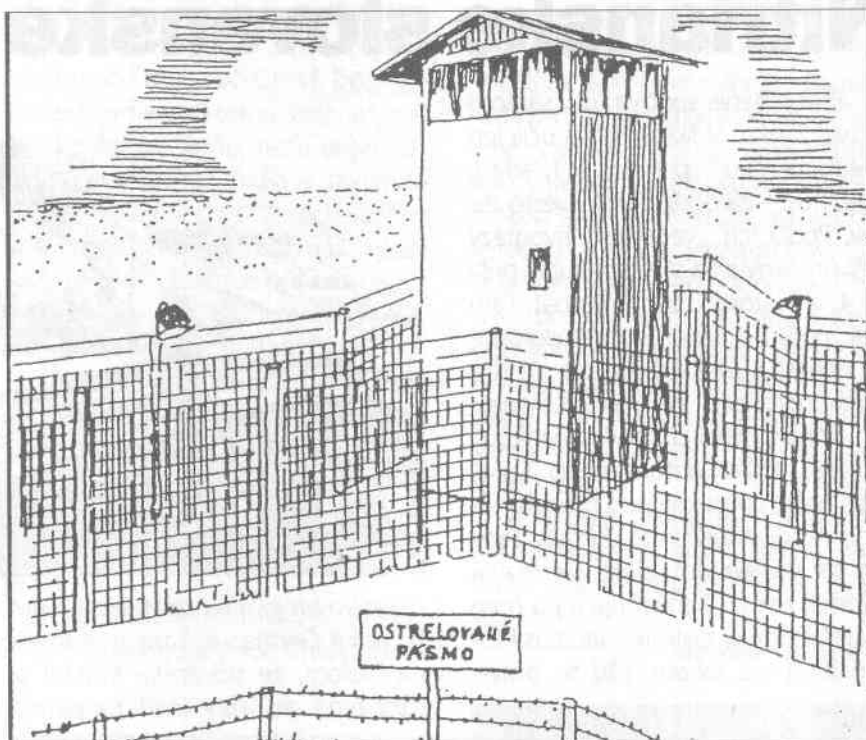
Jurčo Ján, narodený 29.10.1916, odsúdený 27.1.1955 na 8 rokov; vyzvedačstvo, Žabokreky nad Nitrou

Kožár Ján, narodený 24.1.1911, odsúdený 20.1.1954 na 5 rokov; velezrada, Jamník

Ličko Ján, narodený 7.3.1914, odsúdený 31.1.1951 na 6 rokov; velezrada, Blatnica

Martinásek Ladislav, narodený 14.4.1926, odsúdený 4.1.1951 na 5 rokov; velezrada, Košice

Mikula Štefan, narodený 19.12.1912, odsúdený 12.1.1950

■ *Vtedy 9. augusta (1957) ma uviedli do cely na prizemi smerom na západ. Bolo tu plno slnka, naľavo od vysokého okna bolo vidno kus komína. To bola tá najsmutnejšia cela. Bol som v nej úplne sám. Naplnil som ju spomienkami na deti a ženu a otázkami, nevediac, prečo som vo väzení a čo bude ďalej so mnou a s celou rodinou. Odtiaľto ma presunuli na prvé poschodie smerom na východ a stadiaľ na vyšetrovacie oddelenie Justičného paláca na druhom poschodí nad vstupom. Nad nami bola pracovňa žien, ktoré tam väčšinou žehlili bielizeň. V celách muselo byť ticho, iba ženám sa povolil tlmený spev, vlastne nik im ho nevedel zakázať.*

Alfred Piffli, profesor architektúry, zatknutý 9.8.1957

na 5 rokov; výzva k neplneniu zákonných povinností alebo k trestným činom, Kláštor pod Znievom

Olos Viktor, narodený 4.8.1927, odsúdený 14.1.1954 na 6 rokov; velezrada, Valaská Dubová

Ondko Michal, narodený 21.2.1925, odsúdený v januári 1952 na 6 rokov; velezrada, Čaklov

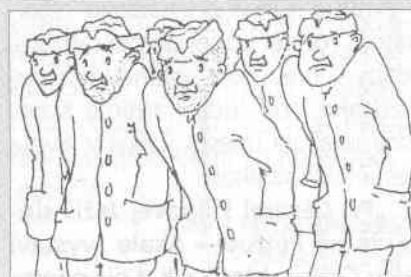
Panáček Milan Emil, narodený 3.7.1920, odsúdený 19.1.1952 na 6 rokov; podielníctvo, Svinná,
Solčiansky Alex, narodený 3.10.1924, odsúdený 23.1.1950 na 8 rokov; velezrada, Levice
Zsolnai František, narodený 16.3.1927, odsúdený 28.12.1949 na 7 rokov; príprava úkladov, nedovolené ozbrojovanie, Valaská.

ŠtB známa – neznáma

Obec Šenkvice v spolupráci s Ústavom pamäti národa usporiadali 30. novembra 2012 diskusný večer na tému ŠtB známa – neznáma

ma spojený s premietaním filmu Voľne žijúca mládež.

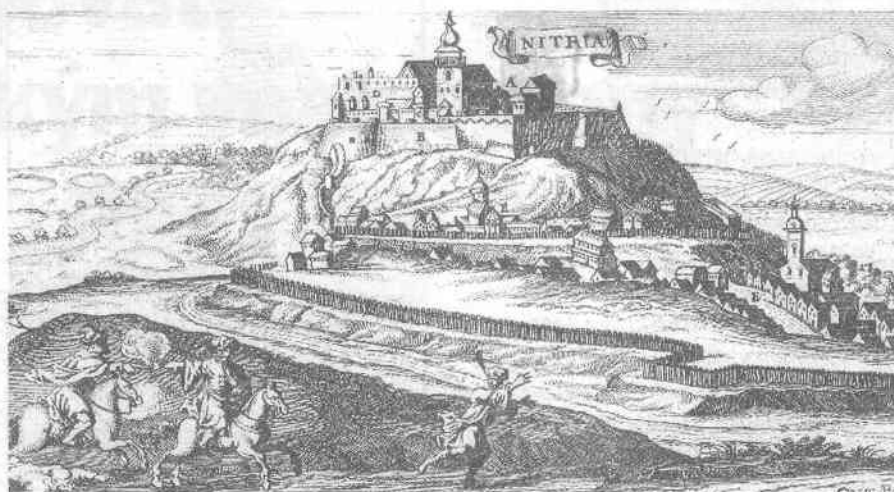
Svoje skúsenosti so Štátnou bezpečnosťou prerozprával člen Správnej rady ÚPN A. Malacký. Diskutujúcimi boli Mgr. Lubomír Morbacher a Mgr. Jerguš Sivoš, PhD. (eh)

Nitrianske slovenské kráľovstvo

Prekvapenie spočíva už v samom názve článku. V školách nás učili len „veľmocenskú“ pravdu – Maďari, Česi, Rusi – za posledných dvesto rokov. Podľa ich „vedeckej“ hypotézy naši predkovia na stredný Dunaj prišli v 4. a 5. storočí spoza Karpát. Tam však poľskí a bieloruskí archeológovia nenašli nijaké doklady, že na Pinských močiaroch žili nejaké kmene.

Dôkazy nám o našich predkoch prinášajú antickí autori – Gréci. Tí poznali našich predkov pod menom Vinidi, Vendi. A nielen to. Rímsky Tacitus sa vo svojom diele Germania o tom k roku 70 zmieňuje a po ňom aj alexandrijský historik Claudius Ptolemaios pred rokom 130 to potvr-

dzuje vo svojom fenomenálnom diele Veľká Germania. Tam stojí čierne na bielom, že slovanské kmene sú rozložené od Visly (nad Karpatami a Sudetami) až po ústie Labe a Rýna. Od Rýna smerom na Regensburg, na Linz a Benátky a od tejto čiar na sever žijú slovanské kmene. Severozápadný Balkán obývali taktiež (Ilyrikoum). Názvy – Germánia (Tacitus) a Veľká Germania (Ptolemaios) nehovoria o nemeckých (teutónskych) kmeňoch, ale o Slovanoch ako o susedoch Rímskej ríše. Germanus má v latinčine význam: blízky, priateľsky, susedský a politický – federačný. Tento pojem zaviedli Rimania v polovici 2. storočia namiesto pojmu barbari. Potvrdzuje to aj svetový paleon-

tológ Pierre Thielard de Chardin. Porovnávaním kamenných výrobných nástrojov došiel k syntéze, že všetky indoeurópske kmene prišli naraz do Európy na začiatku mladšej doby kamennej. A najnovšie to potvrdzuje vedecká metóda DNA. Z našich vedcov prepídal naše dejiny PhDr. Viktor Timura vo svojom diele Dávnoveká Európa (Bratislava 2011).

Z rímskeho obdobia sa nám zachovala asi tretina materiálov o udalostiach mierového a vojnového obdobia. Slovensku ešte dlho potrvá, kým sa emancipuje z pseudo-vedeckých mýtov, ktoré o nás vymysleli a nám „naočkovali“ cudzí.

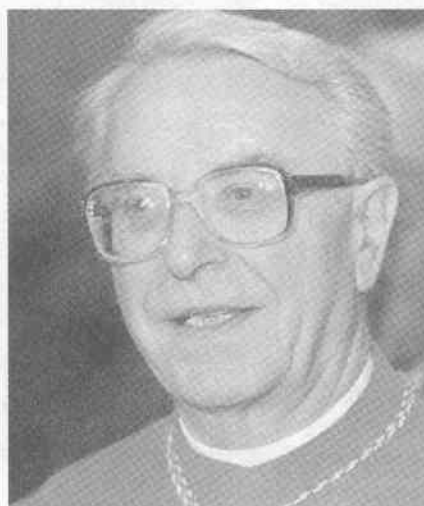
Úryvok z článku Antona Semeša v časopise KULTÚRA č.21/2012

Kardinál Korec o Cirkvi

Uverejňujeme úryvok z knižky Jána Chryzostoma kardinála Korca **Rok nad evanjeliom**. Knižku uzatvára kapitola Cirkev. Cirkev je v ostatnom čase aj na Slovensku ustavičným terčom útokov. Dokonca aj zvnútra Cirkvi prichádzajú reformátori, túžiaci po jej demokratizácii. Akoby Cirkev bola ustanovizeň pochádzajúca od ľudí. Kardinál Korec jasne ukazuje miesto Cirkvi v živote kresťanov katolíkov.

„Pri Cézarei Filipovej Ježiš sľúbil, že na Petrovi – Skale vystaví svoju Cirkev, ktorú nik a nič nepre-

môže – ani brány pekla. Po vzkriesení odovzdal Petrovi moc kľúčov, ktorú mu sľúbil. Ustanovil ho za najvyššieho pastiera svojho stáda. Takto celé svoje dielo odovzdal Cirkvi, ktorej skalou je Peter a základmi sú dvanásť apoštolov. Cirkev vybudovaná na Petrovi a na základoch dvanástich apoštolov pretrvávajú stáročia a tisícročia, ohlasuje evanjelium, krstí, učí a rozdáva Boží život z Božích prameňov, ktorými sú sviatosti. Prostredníctvom Cirkvi sa stretáme so vzkrieseným Pánom a žijeme jeho životom.“

Živio jubilantovi

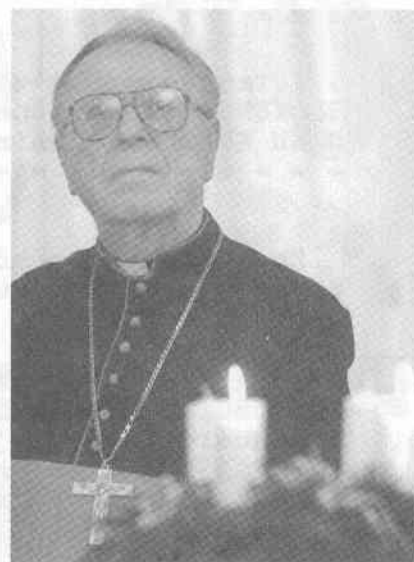
Ján Chryzostom kardinál Korec sa 22. januára dožíva 89 rokov.

Ako rehoľník bol v roku 1950 internovaný a po prepustení musel odísť do civilného života. Pri oprave výťahov sa s ním mohli viacerí Bratislavčania stretnúť, pričom nemohli tušiť, že robotnícka kombinéza je oblečením skvelého kňaza. Na kňazskú činnosť nemal súhlas od komunistického režimu, takže svoju pastoračiu vykonával tajne. Štátna bezpečnosť si ho však našla a v roku 1960 bol odsúdený na 12 rokov

väzenia. Aj po prepustení v roku 1968 vykonával svoju kňazskú činnosť tajne a stal sa pilierom tajnej cirkvi na Slovensku. Hoci bol na biskupa vysvätený už v roku 1951, oficiálne biskupské insígnie dostal až v roku 1969. V roku 1991 ho pápež Ján Pavol II. menoval za kardinála.

Ján Chryzostom kardinál Korec je príkladným vlastencom a nezlomným vo viere. V časoch dobrých aj zlých. Je mravným etalónom, ktorého si Slováci nadovšetko vážia a milujú. Dá Pán Boh, že ešte dlho.

(red)

PRIPOMÍNAME SI

V januári si pripomíname životné jubileá týchto našich členov a priaznivcov. Spomínáme aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

45 rokov

Beinsteinová Katarína, Martin 18.1.1968

75 rokov

Danková Anna, Trstená 15.1.1938
Kudašíková Agnesa, Levoča 21.1.1938
Bencková Irena, Košice 25.1.1938

80 rokov

Hric Ján, Banská Bystrica 30.1.1933

81 rokov

Trník Ján, Banská Bystrica 12.1.1932
Okál Michal, Ružomberok 19.1.1932
Danko Pavol, Ružomberok 12.1.1932
Ištók Jozef, Košice 27.1.1932
Lauková Helena, Žiar nad Hronom 7.1.1932
Masár Ivan, Trenčianska Teplá 6.1.1932

82 rokov

Plaštiaková Mária, Nitra 2.1.1931

83 rokov

Prochádzková Zuzana, Banská Bystrica 1.1.1930

Surový Ján, Ružomberok 1.1.1930
Daňová Mária, Topoľčany 27.1.1930
Semeš Anton, Bratislava 30.1.1930

84 rokov

Tomášková Františka, Záhorská Ves 14.1.1929
Korba Jozef, Hnilčík 19.1.1929
Laucký Gustáv, Bratislava 5.1.1929
Baláž Milan, Trnava 14.1.1929

85 rokov

Janšová Elena, Banská Bystrica 29.1.1928
Svetlíková Mária, Banská Bystrica 2.1.1928
Mária Komzalová, Lietava 16.1.1928
Molnárová Oľga, Bratislava 29.1.1928
Lavo Pavel, Nitra 13.1.1928

87 rokov

Oľga Stránska, Trenčín 16.1.1926

88 rokov

Atalovič Jozef, Červeník 1.1.1925

93 rokov

David Ján, Dolný Kubín 19.1.1920

Ústredie a redakcia jubilantom srdečne blahoželajú.

Prečo musela zomrieť?

Pred tridsiatimi rokmi, 8. januára 2013 našli zavraždenú **MUDr. Annu Matkovú** s množstvom bodných rán na tele. Narodila sa roku 1952 v Námestove. Po skončení Lekárskej fakulty vykonávala lekársku prax a súčasne prednášala na vysokej škole. Organizovala nelegálne duchovné cvičenia s mládežou v súkromných bytoch. Predpokladá sa, že príčinou smrti bola skutočnosť, že odhalila obchod s krvou na Západ. Pravdepodobne svojho vraha poznala, lebo na stole sa našli dva poháre a fľaša od vína. Údajného páchatela po dvoch mesiacoch z väzby prepustili. Dodnes nebola vražda doktorky Matkovej objasnená. (vk)

STALO SA

1. januára 1993 Slovenská republika vošla do života ako nezávislý samostatný štát s úplnou a pôvodnou štátnou suverenitou. Hneď po vyhlásení ju uznalo 91 štátov a bola prijatá do OSN ako 180. členský štát.

2. januára 1951 bol za tajného biskupa na Slovensku vysvätený 27-ročný jezuitský novokňaz Pavol Hnilica. Vysvätil ho rožňavský biskup Dr. Róbert Pobožný.

PRISPELI NA ČINNOSŤ

Hakeľová Lýdia, Bratislava 39 EUR
Matysová Dagmar, Limbach 15 EUR
Chmelo Róbert, Hliník nad Hronom 13 EUR

PaeDr.Sulová Elena, Trnava 18 EUR
Vitkovská Vincencia, Bratislava 3 EUR
Vrábel Juraj, Sabinov 12 EUR
Tarnóczy Róbert, Costa Rica 50 EUR
Darcom vyslovujeme úprimné poďakovanie.

ZÁPIS

z ustanovujúceho zjazdu KONFEDERÁCIE POLITICKÝCH VÄZŇOV SLOVENSKA uskutočnený 3.marca 1990 v Bratislave v budove DOMU KULTÚRY, -Ružinov, Smidkeho, 28 o 9 hod.

Zo zápisu zo schôdze prípravného výboru organizácie politických väzňov z roku 1948-1989 konanej dňa 8.1.1990 v Bratislave, vyplýva nasledovný program.

- 1./ Prípravný výbor vyhlasuje, že na základe ~~KONTINUITY~~ kontinuity "SLOVENSKEJ ORGANIZÁCIE NA OCHRANU ĽUDSKÝCH PRAV" z januára 1968 je jej pokračovateľom a zároveň chce byť slovenskou časťou KONFEDERÁCIE POLITICKÝCH VÄZŇOV ustanovenej a registrovanej na Federálnom ministerstve vnútra v Prahe.
- 2./ Prípravný výbor zorganizuje ustanovujúci zjazd politických väzňov odsúdených podľa zákonov č. 50, 231, 86 a 78 hl.1 a ostatných zákonov a administratívnych pokračovaní.
- 3./ Členmi tejto Konfederácie môžu byť aj najbližší rodinní príslušníci tých väzňov, ktorí boli popravení, alebo zomreli.
- 4./ Prípravný výbor požiada na ministerstve vnútra SR o registráciu, zároveň pripraví návrh stanov a programového vyhlásenia tejto organizácie, petičné listiny a zvolá po registrácii na MV SR zjazd v priebehu marca.
- 5./ Jednať menom Prípravného výboru a podpisové právo majú predseda, podpredseda, tajomník. Styk s úradmi, inštitúciami môžu tiež vykonávať nimi poverené osoby členovia výboru.
- 6./ Prípravný výbor si zvolil na zasadnutí 8.1.1990 nasledovne:
 - a./ za predsedu Tomáška Jozefa
 - b./ za podpredsedu Dr. Cintavého Pavla
 - c./ za tajomníka Kordu Eugena
- 7./ Členovia prípravného výboru, ktorí pracovali pred zjazdom.
 - Blažo Stefan
 - Dr. Cintavý Pavol
 - Gaba František
 - Godovič Pavol
 - Hlava Bedrich
 - Hlubík Stefan
 - Korda Eugen
 - Koštiak Július
 - Kadúč Jozef
 - Lacko Jozef
 - JUDr. Hádaždy Cyril
 - JUDr. Porubský Július
 - Pukančík Pavol
 - Svoren Juraj
 - Tomášek Jozef
 - Tomík Anton
 - Novák Stefan - Košice MO
 - Svec Emil - Piešťany MO
- 8./ Činnosť prípravného výboru končí na zjazde po zvolení nového výkonného výboru.